

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ  
І АДМІНІСТРАЦІЯ:  
Львів, Ринок ч. 10, П. пом.  
Конто почт. шваб. 143.322.  
Адреса для телеграм:  
— „Діло“, Львів.  
Гол. Редактор приймає від  
11—12 год. передполуднем  
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:  
Місячної в краю 4-50 зол.  
За границею:  
В Америці 1 долар, Франції,  
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,  
Італії 7-50 ал., Німеччині 7-50 ал.,  
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-  
словаччині 20 ч. к., Румунії 15 лей,  
Болгарії 7-50 ал., Австрії  
7-50 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ  
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-  
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА  
20 сот.

## До зборах „Рідної Школи“.

Львів, 5. листопада 1927.

Річні загальні збори „Рідної Школи“, що радили повних десять років, закінчилися вибором нової Головної Управи й ухваленням резолюцій, які подаємо на іншому місці. Закінчилися серед піднесеного настрою після незвичайно оживленої, поважної й різкої дискусії, в якій забирало голос кілька десятків учасників. Спроби кількох одиниць, що намагалися внести на сальо закорот і партійну гризню, зліквідовано в самім зародку, чим цього річний зїзд відбивався дуже корисно від минулорічного, на якому могли виступати безкарно всякі невідповідальні елементи і різного порожнього демагоги.

Коли поглянути було на виповнення широту велику сальо Народного Дому включно з галереєю, що з неслабучим заінтересуванням прислухувалася нарадам до самого кінця, то слід об'єктивно твердити, що й під цим оглядом він робив дуже гарне враження. Його чисельність і рівень дискусії просто імпонували. Це був дійсно шкільно-освітній парламент, який якого ставилися до різних питань нашої шкільної політики сесійно і з належним зрозумінням.

Зокрема незвичайно гарно відзначили своєю простотою, своїм щирим, бадьорим тоном промови представників селянства. Своїми щирими заклинами до об'єднання всіх наших сил під прапором „Рідної Школи“, до закінчення непорозумінь, сварок і партійної гризні, як де справа дотичить виховання нашого народу — української дитини, в своїй рідній школі, селянські делегати виявили, що вони краще розуміють вагу своєї школи, як де хто з присутніх інтелектуалів. Свої слова ілюстрували вони прикладами з місць про те, як селянство завзято обороняє свої діти перед винародовленням, як, вважаючи на перепони й переслідування, стоїть твердо й непохитно за рідною школою для своїх дітей, на українським учителем.

Щі промови делегатів селянських округів „Рідної Школи“ вважаємо найбільш потішачим явищем зїзду. Бо це говорили представники селянської гущі, які найкраще розуміють потреби й вимоги нашого народу, бо саме вони подали нам усім порад, яким маємо йти на рятунок молодого українського політичного й націоналістичного, які виступили польська або т. зв. утравітлена школа на всіх землях підданства. А цей шлях — то боротьба за українську школу для української дитини по всіх наших селах і містах — аж до успіху!

На цей шлях мусить вступити й новообрана Головна Управа „Рідної Школи“, що вийшла з довіри до виконання наших дітей у своїй школі, за українську школу для української дитини, за відпольщення наших державних шкіл і за їх український характер — отсе тяжке завдання, що його покладає цюгорічний зїзд на Головну Управу. Ця постанова зїзду мала свій вислів в ухваленні однієї з перших резолюцій.

ки кермувати цілою акцією, давати напрям, вказівки, інтервеніювати у властей. Перевести з успіхом цю тяжку боротьбу мусимо всі єдиними силами, всенароднім зусиллям! Тільки від активності загалу залежатиме, чи в найближчій будучності українська дитина буде вчитися в своїй рідній школі, чи даліше підпадатиме у своїй масі впливам сусідського виховання, сучасної культури! Якщо цюгорічний зїзд „Рідної Школи“ дасть по руку до широкої, масової акції-боротьби за український характер державного народнього шкільництва на всіх західньо-українських землях, то він сповнив своє завдання. Якщо ж ми будемо глухі на поклики його учасників, на горячі прохання делегатів-селян, на ухвалені однодушно постанови, — то

в такому разі зїзд був непотрібний і шкода було його скликати.

Ще на одну обставину мусимо звернути увагу. Декому не подобається склад нової Головної Управи, тому, що вона, мовляв, „реакційна“, що забагато в ній учителів, священників і т. п. На це скажемо, що склад Гол. Управи „Рідної Школи“ щодо свого соціального стану і стажу не різниться від минулорічного, а зрештою він вийшов з вибору загалу, маючи довіру подавляючої частини делегатів. На цьому довірю й повинна нововибрана Головна Управа спиратися у всіх своїх дальших починках. Тільки обов'язкове довіря і спільна співпраця цілого громадянства з Гол. Управою поведуть справу боротьби за українську школу на правильний шлях.

## Лебедина пісня.

Останній акт трагікомедії сойму.

Польський сойм „закінчив“ свою останню сесію. „Закінчив“, та й не зовсім. Бо уряд, „милосердячів“ над „роззухваленим“ соймом і над анемічним парламентаризмом, ще й на далі зберіг формальне живо-тіння сойму, відкладаючи останню звичайну сесію до дня 28. ц. м., себто до дня законного закінчення календарі. Таким чином сойм, фактично закінчивши своє існування, ще буде „мотатися“ понад три тижні, виставлений на людське позорище, обезцінюючи вартість і значіння парламентаризму взагалі.

Треба признати, що уряд, одержавши повноваження від сойму, не пожалів йому ніяких штурханців і не прогавив ніякої нагоди, щоб понизити „вибранців народу“ в публичній opinii. А вже крайню болючим ударом для вмираючого сойму була його остання 8-мохвилинна звичайна сесія.

Соймові партії перевели генеральну підготовку до останньої бюджетної сесії. Була це зрештою остання нагода піднести сойм на рівень важливого законодавчого чинника, реститувати собі шлях у тернистий виборчий кампанії. Соймові партії були переконані, що офензива уряду проти сойму припиниться, що вістря його боротьби притупиться. Однак уряд не дав сойму „противників“ набрати відлику і прийти до себе навіть перед смертю. Давши йому раз стусана, уряд мотлошить його аж до смерті.

Зрештою, вже заздалегідь видно було, яким буде становище уряду до сойму. Проект бюджету, в останніх днях предложений сойму, був такий загальний і побіжно-сумаричний, з відсутністю всяких подрібних залучників, що зразу ясно було, що він не є призначений для сойму, що це тільки формальність під кутом: *ut aliquid fecisse videatur*. Та можна було допускати, що й на цій п'ятформі буде на протязі кількох днів або навіть і тижнів відбуватися гра у піжмурки між урядом і соймом, аж поки не прийде рішення і кінцевий день соймових терпінь, день 28. листопада.

Легковажне відношення уряду до сойму навіть угодою настроїло більшість соймових партій. Крім „Звйониз-у Люд. Народового“, я-

кий не змінив свого різко опозиційного становища і заявився за відхищенням предложенного бюджету, інші польські партії готові були йти на компроміс. Деякі з них навіть мріяли про продовження бюджетової сесії, а тимчасовим і про продовження живо-тіння сойму.

При перевазі соймових настроїв зібрався сойм у дні 3. ц. м. Заповнився не лише сойм, але й правительствений фотелі. Та скоро тільки після вступних формальностей треба було перейти до денного порядку, зголосився до слова віцепр. Бартель. У соймі піднявся настрій. Посли були левні, що віцепрем'єр виголосить довше експозе, в якому зясує пляни і програму уряду. Замість довшої промови віцепрем'єр вдовольнявся кількома словами про відложення сесії до 28. листопада. Таким оборотом справи були заскочені навіть найбільші скептики. Послам не лишалося нічого після цієї заяви, як покласти в шибеничний гумор.

Так „закінчилася“ остання сесія другого сойму польської республіки. Так відспівав він свою лебедину пісню, навіть не відкривши уст. Так тихо, без гомону зійшов з арени державного життя ще недавно всевладний сойм, без найменшого відруху, без жесту і без відгону. Скапався — як лова свічка. Колись всевладний і самовпевний, тепер навіть не здобувся на слово протесту.

Хто, як хто, але українське громадянство з полекшею відітхне після того, як вступилася та страшна змора всевладного сойму, того сойму, що завдав нам найбільш болючі удари, гідно вторуючи першому. „Законодальному“ сойму. Не будемо зводити до купи білісні діяльності виставленого на позорище сойму. Вистане при цій нагоді згадати лише незабутній закон з 31. липня 1924, яким зліквідовано права української мови в публичному житті та знищено українське шкільництво. Є це така ганьба і болюча рана, що вона одна вистане, щоб прокляти його пам'ять.

Кінцева спутання цього сойму, якого єдиною журбою було окаянення польських народів, може зберігло нас перед новим „несподіванкам“. Таж відомо, що соймова більшість носилася з дум-

кою перевести закон про самоврядування, про збори і змінити виборчу ординацію до сойму, зводячи представництво польських народів до ролі безголосих статистів. Сьогодні, всі ті небезпеки поки-що минули. Всі ті справи переходять до нового сойму, у змінених умовах яких не останнє слово буде належати теж і представникам українського народу.

## Освіта в СРСР.

Підсумки за десять літ.

В другій половині жовтня відбулася в Москві ювілейна сесія Центрального Виконавчого Комітету СРСР, на якій члени союзного уряду робили підсумки більшовицького правління за десять літ. З тої причини й прозвали сесію ювілейною. У союзному уряді нема комісаріату народньої освіти тому, що на чолі організації освіти в поодиноких республіках стоять окремі т. зв. автономні або незалежні комісаріати. З уваги на те звіт з діяльності більшовиків на освітній ділянці здавав народній комісар освіти Російської Соціалістичної Федеративної Республіки Луначарський.

Він підкреслює перш за все величезну тягу всього населення СРСР до освіти взагалі. З наведеного ним прикладу довідуються, що коли 1920 року в РСФРР (європейська її частина) було на 1000 душ населення заведених 355 письменних, то в 1927 було їх на 1000 вже 455. З доповнення Скрипника до звіту Луначарського довідуються, що на Україні нараховували в 1921 р. по містах 59 відс. письменних, а по селах заведених 28,3 відс. Цікавий розподіл письменних між поодинокі народності України. Письменних жидів було 55,1 відс. німців 62,2 відс., поляків 60,1 відс., москалів 45,4 відс., а українців заведених 28 відс. Мова про 1920 рік. Тепер у 1927 р. нижче школа (тобто початкова) обіймає на Україні 49 відс. дітей у шкільному віці. Загальну тягу населення СРСР до освіти ілюструє ще краще факт, що до вищих шкіл СРСР зголошується в п'ятеро більше кандидатів, як вони можуть умістити.

Держава видає на освіту багато. Коли в 1913 р. сума всіх асигнувань на освіту в Росії (в давніх межах) виносилася 276,1 мільонів карб., то у 1926 р. їх сума унагледивалася цифрою 302,6 мільонів карб., а в 1927 зросла до 396,2 мільонів карб. передвоєнної вартості. В 1913 р. освітній бюджет Росії виносилася 7,76 відс. загального бюджету, в 1926 р. становив він 10,18 відс., а в 1927 р. 10,63 відс. усього державного бюджету. В 1913 р. на одну душу населення випадало 2 карб. і 18 коп. освітніх витрат, а в 1927 р. випадало вже по 4 карб. і 79 коп. на душу.

На полі народньої освіти бачимо там деякі здобутки. Перед самим вибухом великої війни було в Росії 104 тисячі початкових шкіл. В часи перших років революції до 1923 р. зросло воно до 114 тисяч. Потім упало до 87.500, а в 1927 р. дійшло знов до 108 тисяч шкіл. Отже здобутки незначні, бо виносять зедви 3,6 відс. більше від того, що було в 1914 р. Перед війною було в школах 7,2 мільона учнів, тепер число їх зросло в початкових школах до 9,9 мільонів. Загально школи обіймають 65 відс. дітей шкільного віку (на Україні, як сказано, лише 49 відс.).



„Своєю якістю — каже Луначарський — школи ще не можуть задовольнити нас через недостатню матеріальну базу, недостатню виплату зарплат, а також часті і чергові недостатньо високі рівні підготовки учнів“.

Звітодавець підкреслює далі велику вагу річ у шкільництві, а саме переведення їх на національну мову навчання. Для прикладу йдеться про переведення Україною. Там було з початком 1924 р. 66 відс. усіх шкіл, що вели навчання українською мовою, з початком 1925 р. було їх уже 77 відс., а з початком 1926 р. — 79 відс.

Дошкільне виховання поширилося дуже. В 1922 р. число дитячих садків і притулків дійшло до 4.723 і загальним числом дітей понад 245 тисяч. Колиж їх переведено з державного бюджету на місцеві, то скількість їх сильно впала. В 1925 р. було їх 1139, в 1926 уже 1364, а в 1927 — 1629. Це відноситься до дитячих садків і притулків. Зате дитячі майдани, яких у 1924 р. було 1500, зросли у 1927 р. до числа 4.000. Вони обслуговують кругло 200.000 дітей. Всіх установ дошкільного виховання є нині у РСРР 5.629.

Що ж до шкіл т. зв. підвищеного типу (вищих від початкових), то скількість їх за мала. Не зважаючи на це, вони охопили на 40 відсотків більше дітей, ніж передвоєнні. Тут слід зазначити, що система шкіл того т. зв. підвищеного типу зовсім інша в РСРР, а інша на Україні. В РСРР є два типи шкіл: п'ятирічні школи другого ступня і т. зв. семилітні. Покинувши семилітню школу можуть переходити до технікумів, що є середніми школами. На Україні є єдина школа „підвищеного“ типу, т. зв. семірічка. Над нею побудована т. зв. професійна школа з трирічним навчанням, а над профшколою є вищі школи, т. зв. вузи.

Певна річ, — каже Луначарський — що існування двох систем шкіл підвищеного типу є небажане. Однак на певний період часу потрібно обидва типи шкіл — український і російський (РСРР-ський) залишити на те, щоб на досвіді вивчитися, котра з них спосіб найбільше відповідає інтересам розвитку країни“.

У РСРР є ще школи, що мають назву „шкіл селянської молоді“. Є це тип школи, що підготовляє освіченого селянина „з кооперативним ухилом“. В 1925 р. було їх 329 з чи-

слом учнів 20.000, в 1926 р. побільшились вони до 491 з числом учнів 26.000, а в 1927 р. є їх 686 з 50.000 учнів. Окремим типом школи є також т. зв. фабзавучі, тоб-то „школи фабрично-заводського учеництва“. Деякі комуністичні кола вважають їх зайвими. Їх ціль — підготувати кваліфікованих робітників до тої фабрики, при якій такі школи існують. В 1924 р. у цілому РСРР було їх 789, а в 1927 уже 1.068. Число учнів зросло за той час з 60 до 110 тисяч.

Сітка т. зв. технікумів і професійних шкіл є у РСРР — на думку Луначарського — невизначеною. Тому то уряд задумує розбудовувати сітку цих шкіл. В часі від 1920 до 1927 р. число технікумів зросло з 585 до 1.017, тоб-то майже подвоїлося. Число-ж учнів зросло з 70 до 180 тисяч.

Що ж до високих шкіл, то з підсумків Луначарського довідуємося, що доба, коли всіма способами насаджувало „вузи“, закінчилася і безповоротно минула. Уряд станує на становищі не збільшувати високих наукових заведень, а поліпшувати само навчання в них. Тому то останніми часами немало „вузів“ зліквідовано, збережено тільки кращі споміж них та звернено увагу на поліпшення науки в них. Кандидати до високих шкіл споміж робітників, що кінчили підготовчі курси до вищих шкіл, т. зв. робітничі факультети (в скороченні: робфаки), були до недавня для вищих студій цілком не підготовані. А тому звернено тепер дуже пильну увагу і на навчання по робфаках. Покинувши їх складають при вступі до вищих шкіл вступні іспити. Луначарський стверджує, що тепер вони вказують при іспитах уже далеко більше знання, як попередніми роками. Теперішня сітка „вузів“ охоплює 160.000 студентів. Тут слід підкреслити, що в російській федеративній республіці остали ненарушеними деякі університети та численні середні школи. На Україні, як відомо, університетів уже нема, а таксамо нема середніх шкіл загально-освітнього типу.

В дискусії над рефератом скарітизував Скрипник різницю між одною і другою системою освіти, тоб-то тією у РСРР і тією на Україні, ось як:

„Метод побудовання середньої школи

в УСРР такий, що слухач, скінчивши школу, підготований не тільки вступити до високої школи, але й до того, щоб взяти участь у виробничій праці. Коли в РСРР середня школа дає тільки загальну освіту, в УСРР вона має певний спеціальний ухил. В рішучий між УСРР і РСРР також у будові „вузів“.

На Україні є 181 вузів, а в них 144 технікуми і 37 інститутів. З вище наведеною характеристикою шкільництва в УСРР і РСРР, зробленою Скрипником важко погодитися, та тут спорити з нею не місце. Вистарчить тільки вказати на те, що вся експериментація більшовиків на освітній ділянці сконцентрована на Україні. В РСРР воліли залишити старі випробувані форми шкільництва вдоволюючися покищо досвідом реформованої школи в УСРР.

У своєму звіті довше спинився Луначарський ще на політосвіті. Нині є в РСРР усього 47 тисяч т. зв. ліквідаційних пунктів політичної і письменної неграмотності. У них вчиться 1.500.000 душ. За сім літ пройшло через них 7 мільонів дорослого населення. Цілу акцію боротьби з неписьменністю веде 27 тисяч товариств. Крім того є там 866 загально-освітніх установ, що займаються поглибленням освіти дорослих і дорослою молоді. Робітничих університетів є 31. В них вчиться 7.868 студентів.

На тому більше менше й кінчить-ся огляд освітньої праці та її підсумків за десять літ. З них видно, що надзвичайно великих досягнень в освітній ділянці за 10 літ там не зроблено. Зате проведено багато повчаючих експериментів. Можна сміло сказати, що експериментів там більше, ніж досягнень.

Однак не поминув Луначарський у своєму звіті ще й інших справ, а саме таких, що мають в освітньому ділі чисто помічний характер. Спинився довше напр. на радіо та кіно, а також на пресі. Радіо і кіно тепер дуже поширені в РСРР. Їх використовують для пропаганди і для популяризації знання. Що ж до преси,

**НАЙНОВІШІ МАТЕРІАЛИ**  
публікує у величезній кількості, фірма  
**„АНТІН УВЕРА“**  
Д. Гала, вул. Галицька ч. 10  
Філія в Тернополі, Дрогобичі, Стрию.

то варто згадати, що в РСРР є тепер 556 газет, тираж яких виносить 8 мільонів примірників.

## З'їзд „Рідної Школи“.

Резолюції, прийняті Загальним Зїздом „Рідної Школи“ дня 2. XI. 1927.

I. Зважаючи обставини, що якоту можливість українського громадянства виявити збірну волю за українською школою деякі членики використали для відвідування українського шкільництва на землях під Польщею, в наслідок чого українське шкільництво перестало на ділі на тих землях існувати, — Загальний Зїзд стверджує необхідну konieczність використати поновно постанови шкільного закону з 31. липня 1924 в повній основі та визнає Головну Управу „Рідної Школи“, щоб спираючись на постанови свого статута, перевела на всіх українських землях під Польщею, об'єднаних тим законом, якнайширшу аудію за українським державним всенародним, середнім, загально-освітнім і фаховим шкільництвом.

II. Щоб скріпити український елемент підсиленням його національно-самооміюючих одиниць, скріплюючи їх відповідність з впливом чужомовної школи й культури, — Головна Управа „Рідної Школи“ поділяє про поширення мережі дошкільних установ, головни по містах і містечках, перетворюючи теперішні дошкільні установи з коротко триваючих, привагдних, у постійні.

III. Виходячи з задоволення, що школа має служити не тільки як засіб для добуття формального знання, але й як оруддя виховання, яке відповідало би національним і соціальним прикметам української дитини — Загальний Зїзд „Рідної Школи“, змагаючись до втворення практично-життєвої школи, висловлює домагання, щоб „Рідна Школа“, приворюючи свої школи до життєвих умов, увела в них відповідно до місцевих обставин практичний ухил і то в селі переважно господарський, а в місті переважно ремісничо-промисловий.

IV. Оцінюючи відповідно значіння міст, тих природних культурних і політичних осередків у житті кожної, а зокрема української нації, Загальний Зїзд висловлює домагання, щоб „Рідна Школа“ звернула ще пильнішу увагу на втворення й піднесення інтелігентного ремісничого стану через поширення галузі фахового шкільництва й фахових курсів та пропаганду значіння ремісничого стану.

Ярослав Окуневський.

## Українська вдача.

### I. Українське „Я“.

Коли англієць пише яке письмо і звертається навіть офіційно до якого губернатора, чи навіть до Його Величності самого короля Англії, Ірландії, царя Індії і т. д., то починає неодмінно своє письмо великою буквою „I“ т. е. „Я“. I am of opinion, I wish to say. (Я тої думки, Я хочу сказати).

Всюди ставить він наперед свою особу. Англієць відчуває гідність своєї особи, бере за своє Я, за свої гадки, за свої вчинки повну особисту відповідальність.

Характерно, що в англійським письмі є тільки два слова, що пишуться великими буквами навіть в середині речення, а саме: God і „I“ (Господь Бог і „Я“).

Українець навпаки. Ховає своє Я всякими способами і викрутасами, старається, щоб його й не слідно було. Він в глибині душі своєї був би радий, щоб те його Я у безвість пропало.

Може десь колись „Я“ і був, але мене нема. Не помічайте мого Я. Я не я, я такий бідний, нещасний, покірний.

„А найбільше, пише Остап Вишня в своїм ескізі „Чухайні“, люблять вони на городах соняшники. Хороша — кажуть вони — рослина. Як зацвіте, зацвіте, то зацвіте. А потім як іскидти голову і стоїть перед тобою навколїшак... Так ніби ти, а ти ніби пан. Уперто покірлива рослина хороша рослина“.

Тій покірливій українській Я-не-Я вдачі відповідає стиль і в бесіді і в письмі. Стиль на „би“.

Треба би, аби хтось (ніколи розуміється не я), коби, якби, хотяйби. Стиль характерний, такий невідповідальний, повзучий, слизковатий, як та глина по домі.

Сліва Я і Ти вживають і українці, але тільки між собою і тільки в найвищій подразненні або в лайці. Я тобті твої безмовний череп розторошу, або я тобті твою паскудну морду розфалачу.

Українці жалуються і плачуть, що їх розділили між чотири держави. Як же то ми нація без означеного Я?

### II. Пізний Іван.

Ідете до театру, або на концерт в Берліні, або у Відні. На афішах значиться, що початок у тій годині, а кінець представлення у тій і тій годині. І справді, вистава починається точно і всі антракти та переміни так устроєні, що й кінчиться вистава в точно означеній годині і минуті.

На українських виставах зачинається представлення звичайно на годину пізніше, а коли прийде його кінець, то вже й сам директор не знає.

Просять тебе десь в Європі на обід або на вечеру. На запрошенні докладно означена й година на котру просять і убрания, яке треба надіти. Там же зазначено чи опісля буде забава, спів чи танець. Знаєш, чого надіятися.

Просять тебе на обід в українську сімю. Година не означена. Міркуєш: перша година буде мабуть найвідповідніший час. Дзвонить Присау-

га, що отвирає двері, збентежена, не причесана. Просить тебе в так званий салон. Стоїш серед „салону“, оглядаєш образи, фотографії, а годинник пересуває свої вказівки. Минув пів години, або година. Міркуєш чи часом ти не опинився і не в іншу хату попав. З кухні доходить товктиця мазіря, запахи всяких сосів, а уривки сварки продираються жіночими дишкантами з кухні та оббиваються в твої вуха. Значить обід готовлять. Не поминався.

Входить господиня доми. Витається. Розмова не клеїться. Ти голодний, а господиня хоч лице своє зложил в милі й приємні складки, якась не своя. Одним вухом слухає вас, а другим, що діється в кухні. Буває й таке, що такий настрій „салону“ мило напружує брязкіт розбитої посуду у сусідній їдальні.

Обід припізнівся. В другій годині приходять інші гості. Деякі запрошені, досвідчені в українських звичках і обичаях йдуть собі спершу на перекуску з горівочкою, а щойно потім приходять один за другим — поволеньки біля третьої або четвертої години.

Припізнилися й вони. Куховарка подразнена, бо соси перегоріли. Покоєва дівчина невдоволена, бо її милій на неї жде, а тут заноситься на те, що ціле пополудне і цілий вечер для неї пропав. Господарі не свої, гості похнюплені сидять як індки з довгими носами. Атмосфера тяжка, пригнітаюча. Коли прийде горівка й вино і трошки підхміля, то лиця гостей прояснюються, почервоніють і українські меланхолійні пісні приходять на чергу, а далі то може й тропак і коломийка запертяться,

Колиж обід скінчиться ніхто не знає: може опівночі, а може й по півночі.

Ми, українці, усі біідні, біідні, але всеж одно велике багатство та- ки маємо, а то час, багато, за багато часу. Українець ніколи не шанує свого часу і в другого його безпощадно краде.

Я знав одного пізнього Івана, що, коли його поспитаєш, чому він сьогодні не зробив того або того, на умовлене місце не прийшов, то він нещасний заєдно відповідав „не було коли про це й подумати“. Бідний нещасний земляк.

Взаємини українців між собою, то ще пів біди, але у взаєминах з людьми, що свій час шанують, то українські пізні Івани вносять щонайменше заколот, коли не що гірше. „Zu spät“ — сказав генерал Грюнер з німецького командування на Україні, коли міністри Центральної Ради по довгих балачках і міркуваннях прийшли до нього. І вислав зараз німецького лаянтанта на засідання Центральної Ради, який скомандував по московськи: „руки в верх“. Центральна Рада перестала бути.

„Мені не казали, не знав, забув, припізнівся, заспав“ — всюди наш пізний Іван.

Якщо ми, українці, не порозуміємося, що неточність у взаєминах з іншими це непотанування чужого часу, це крадіж і злочин, і якщо не переледемо цієї точності в своїм приватнім і публічним житті, то культурний світ викине нас за борт. З пізніми Іванами ніхто знатися не хоче.







Пане! Ми зовсім передрукували Ваші фейлетони, але не але було, як би Ви прислали і оригінали. Відпишіть і т. д.

Не але було!...

Не тільки не але, але досім добре, аналитично, прекрасно, реалістично!

Я зараз написав, полюблю умови, після фейлетон і жди. Жди і гроші розкидаю.

Тепер я щойно заживу!...

Все пішло як найліпше: лист дійшов, фейлетон був поміщений і здається навіть подобався. Тільки одно не вдалося: я не мігати ні відповіди, ні грошей.

Видно як позовили Бізнес, Але я не звинувачую.

На поведло мені зі Сподуваннями Державними, то поведе з Канадою. Ажже в мене від кількох тижнів лист:

„Пане! Прошу посылати нам дещо оригінального, а ми ми і т. д.“

Умови! Приписова і лона немов у поштарі!

Пішу місяць, пішу другий, пішу третій...

Кожна посылка поручена, кожна доходить, все видруковане... Знаменито!...

І тут усе вдалося, як би не гроші та відповіди. До нині вони дещо блукають по канадських преріях, пралісах і тим подібних редакціях. Бізнес певно знає де!...

Я був у розшуці. Витратився, виснавився, заповнився фінансово і літературно, а з цього користи — що кіт напалав.

Але приїхав одні „Піть із Америки“ і потімня та розважав мене.

— Це в нас — каже — загально прийняте. Ми не можемо звертати увагу на такі смішні старокресні манії.

Я тоді щойно зрозумів свою смішність. І зараз понаписував до американських редакцій писма.

„Заморські Брати! Прошу простити мені мою нахабність, що я доматався від Вас заплати за мої писання. Тепер бачу, що бажав собі чогось неймовірного. Не їм мені, але я вам повинен платити. Так само вже заздалегідь прошу вибачення, що на випадок смерті переотату бути Вашим дописувачем. Тут у нас такий звичай, не знаю, чи в Вас також?!

Дякую і перапрошую (імарек)“.

Оттакий лист вислав я і наче мені камінь з грудей авалився.

Америки люблю далі.

Не тому, що вона країна воїлків Бу-фаль-Білі-...

Галантлон Чіпка.

П. С. Українські американські часописи прошу ласкаво передрукувати, але кадруно.

При грині, бронхіті, запаленню м'ягдалів, катарі шквіт легінів, закатаренню носа і гортани, недугах ушних і очей повинно тямитися, щоб жолудок і кишки через життя природної гіркої води *Fransiska Joka* були докладно перечислені. Знамениті фахівці, що беруть на себе здоров'я, потверджують, що при горячкових і заразних недугах, вода *Fransiska Joka* віддає терпачий швидкодію величезну прислугу.

НАРАДИ УРЯДУ.

Варшава, 4. листопада 1927.

Нині відбулося кілька урядових конференцій. Президент Мосцінський прийняв в Замок віцепрем'єра Бартека. Попожуді марш. Пісеудський з'явився у президії ради міністрів і конферувал із міністрами.

КОЛИ БУДУТЬ НОВІ ВИБОРИ?

Варшава, 4. листопада 1927.

В політичних колах кажуть, що дата 6. листопада є зачатком передвибірчої доби. Для 28. листопада вигасають мандати членів законодавчих установ на основі самого закону. На основі арт. 26. уст. 3. конституції мають відбутися вибори до нового союму на протязі 90 днів від дня розголошення попереднього союму. Основуючись на цих даних слід догадуватися, що вибори до союму відбудуться в неділю 28. лютого 1928 р., а до сенату тиждень пізніше, себто в неділю, 7. березня і то самособою на основі постанови теперішньої виборчої ординації. Перше конвентується засідання союму відбувається 23. березня 1928. Повинні дати об'являються на цій основі, що згідно з 46. арт. 2. уст. конституції сойм повинен

**ПОДорожУЮЧИХ**  
**до продажі**  
**МОЛОЧАРСЬКИХ МАШИН**  
з організаційними здібностями, першорядних продавців, пошукує до праці на провінцію на добрих умовах світове підприємство.

836 Об'єкти з референціями слати до Адміністрації під П. С. Д. 2-3

**Ревізія в українських послів.**

Варшава, 4. листопада 1927.

Нині вечером відбулася ревізія в посольським готелі у Варшаві, що прилягає до соймового будинку. Ревізію перевели функціонари слідчої поліції в українських послів Підгірського, Козницького, Дмитрюка і сенатора Нарпінського.

Присутній при ревізії пос. Підгірський так описує перебіг ревізії: В год. 6. вступали до моєї кімнати ч. 49 якісь люди і заявили, що на приказ слідчого уряду хочуть перевести ревізію в цілім мешканні. Я заперестував рішуче, але без уваги на протест ці люди приступили зараз до ревізії, потім забрали дві валізи з комуністичними паперами. Крім цього забрали агенти дві теки, що належать до посла Козницького. При особистій ревізії не найдено в мене нічого, окрім протоколу агенти зазначили, що наїшли при мені відозву Незалежної Селянської Партії і ключі від валізи. Я тих ключів не мав. Слід stwierditi, — говорив пос. Підгірський — що в нашій кімнаті почували різні послы та, що остан-

візбитися найпівніше у третій вісторок після дня виборів. Так виглядає календарна будучих виборів при припоровленні конституційних принципів.

**ВИБОРЧА КАМПАНІЯ ПОЧАЛАСЯ.**

Варшава, 4. листопада 1927.

Гол. управа Отроніштва Хлопського звернулася до управ ППС, Визволення, Партії Праці і ННР. лінійні з пропозиціями створити велику силу працюючої Польщі, покликати до життя демокр. виборчий клуб у складі: ППС, Отр. Хлопське, Визволення, Партія Праці і ННР. лінійні. Внескомоданці просять прислати відповідь до 6 днів. В поінформованих колах кажуть, що повний проект не має великих виглядів на успіх. Метою тої офери є спаралізувати акцію пос. Станіславського, який пронагує в Отр. Хлопським ідею спільного фронту з групою сен. Бойка.

**ПОВІНЬ В АМЕРИЦІ.**

Льондон, 4. листопада 1927.

З Нью Йорку подають, що в стейті Нью Йорк у Новій Англії зливі дощі заповняли повалити шкоти. Найбільше знищений стейт Вермонт. Згнинуло там 4 людей а шкід є на кількості тисяч доларів. Залізнична комунікація перервана. Богато міст залізних частинно. У стейті Мессузетс знищений є кілька мостів і згнинуло 2 людей.

**ГЕН. ГАЙДА ЗНОВУ ЗАСУДЖЕННЯ.**

Прага, 4. листопада 1927.

Дисциплінарний виділ мін-ства нар. о-борони, до якого відкликався ген. Гайда а деградацийним присудом, затвердив о-речення першої інстанції, загострюючи його настільки, що позбавив вождя теських фашистів полішення йому переліше 75 прц. його плати. Присуд цей вимагає ще потвердження міністра народної о-борони.

**ПЕРЕДВИБОРЧІ КОМБІНАЦІЇ.**

Варшава, 4. листопада 1927.

Хоч до речиння виборів іще 4 місяці, вже нині говорять про деякі передвибірчі комбінації, яких зариси зазначаються щораз виразніше. Давна „8“ т. зв. ліста „народової єдності“, що в 1922 р. ішла до виборів під проводом могутньої тоді андеші, має віджити наново. До нар. більшу належатиме НД і ХД. Ендеки хочуть витіснити до тої концепції Паста і ННР. правницю. Другий блок створить т. зв. потравляний табір, зняний під пазвою самодіяльного. До блоку належатимуть

зловживання. Його спільники робили за кралеві гроші добрі інтереси. Одні з ксерів, що належали до цієї компанії, Трушкович, поїсвив минулого року. — 3 роки тяжкої в'язниці достав парубок Войтко, що біли Волант засівся на торгаша і ограбив їх а 50 зол., переділавши куляком завіла в руках замість революц. ру. Це не дебют Войтка, бо почав він з дрібних крадіжок. — 6 міс. в'язниці достав записаний перетрушувач тузунт в'язень Люболю Кісентайли, що безглуздо витягував якому-сь панкові в трамваї золотий годинник.

— Сенсації. Париска преса повторює інформації з Італії, що Родольфо Валентіно, фільмовий артист, який у рік після смерті міджався окремої „сестри“ для пропаганди його пам'яті і навіть святий, збудованої його авіаційними, не умер природною смертю. Його мала отруїти із заздрости якась жінка. — Америка. Затушка Грейсон трічі пробувала перелетіти з півн. Америки до Європи підмагом. Остання звістка, що лона мусіла припинити подорож наслідком злізавого мотору неправдана. Виявляється, що після 500-мильового лету два товариші П подорожі, керманитч Шулян і павіатор Гольдсборгов почали між собою суперечку. Керманитч не слухав провінційні і звернув літак в інший напрямок. Почалась бітва і літак мід унасти анико; керманитч завернув, авіація виліта. Оба товариші подорожі пані Грейсон ці слова не вгадують про причину суперечки; вона теж її не знає. Хто зна, чи предметом білки не була саме присутня на літаку жінка? Грейсон шукає надалі довіреного керманитча, але каже, що це нелепо.

— Примхи природи. Цими днями мешканці Штокгольму оглядали дуже різке явище природи, записане в історії небагато разів. Вранці довкола сонця авторілися три соняшні кола, дуже подібні до нього. Два на висоті сонця, на сході та заході, третє на півночі, трохи вище. Два побічні сонця були трохи видовжені, потіжні на комети з хвостами. Світляні дуги, що сали колірами веселки були ще крапкі як авіаційне сонце. Внутрішня менша дуга поглядється нерідко в північ. Європі, але зовнішня повна колірів і веселчалла, північла, не явища дуже рідкі. Останнє таке явище записане в 1630 р., коли бачили не менше як 7 біч-них соняшних перетень.

— Останній нащадок королівського роду. У манастирі Гуера Гора помар останній представник королівського роду, що більш 150 літ панував над Боснією і да-цій країні неодоного бана та короля. Померший старець Грга Котроманович походив із династії основаної Степаном Котроманом, німецьким лицарем, що приїхав із дружиною короля Валі до Боснії і там став, по виборі, найвищим бачом у 1272 р. Він оженився там із своєючкою Гр. Оренбурга в Каринтії і помер у 1313 р. 3 його нащадків адобули славу Тирто І. у 1376 р. коронований на короля Боснії і син його Тирто II. Останній король Боснії Стефан Томасович, теж походив із роду Котромановичів. З усієї династії лишилися нині тільки руїни старого замку, збудованого одним з його членів і названим через варті „Котроманом“.

— За багато гостей. На ювілейній святі 10-ліття більшовицької революції приїхав з чужини стільки „товаришів“, що державний комітет у Москві зазначив бути в клопоті. Не ануштати? Обмежити число підвизні прихильників? І рішили обмежити приїзд земляків із провінції такою заявою: „Все попереднього порозуміння в кожній поодинокій випадку із московським совітом, приїзд доамісепних делегатів до Москви на свято зобов'язаний“.

— Шахи Леніна. 27. жовтня відправили знову після довгої перерви московський музей Леніна. Між предметами там зібраними увагу звертає шаховий столик дарований в день 50-ліття Леніну (1870 р.) від членів Центр. Ком. Вел фігури ац цих шахів не портрети визначних діячів того часу. Черволий король і королева — робітник і селянин. Інші червоні фігури: Сталін, Чічерін, Томський, Фрунзе..., а червоні: Мілюков, Пурішкевич, Марков...

— Літературний нуток. У найближчій часі буде призначена публікація Нобелівських премій за літературу. Із штокгольмських джерел повідомляють, що кандидатів на неї є цього року трохи за багато. А саме: еспанець Бласко Ібанес, німець Томас Манн, італійка Грація Делзидла, норвежка Сігрід Ундсет, англійка Уелле і росіянин Горький. Ібанес, Манн і Ундсет були вже кандидатами минулого року і мусіли відступити своє місце такій славішнійому Бенардотт Шюа. Перелічити англійців майже неможливо, тому, що при голосуванні грають роль не тільки прихильники письменника, але та

**НОВИНКИ.**

— Дорожничка. За два тижні копоти прожитку у Варшаві аросли на і прц. Так каже офіційальна комісія.

— Боротьба з аналіфетизмом. Одержуюмо таку замітку: Відносно до повинки в Тернополі в „Ділі“ п. н.: „Я ми боремося з аналіфетизмом слід зазначити, що на сходинах членів тут. Відділу Т-ва Взаїмна Поміч, дня 1. XI. 23 прийнятих учителях порішило, що всі вони займуться улаженням курсів грамотності, якщо „Рідна Школа“ введнає дозвіл в Раді Шк. Пор. на ведення курсу в шкільних кімнатах. 3 анексом поважанням Он. Солтис, голова Відділу.

— Темні історії. У Львові почався великий процес проти зазізничого касієра Реліха і кількох його співзв'язків, які в 1925 р. препутали із зазізном, каси великі гроші 125.000 зол. Реліх користувався довір'ям власні і підсудний дого не пададо на його особу; він придумав цілу іную фальшивих квітків ланки закривав свої



# Купуйте



## Мило Млотек і Перлік

в найкращих тапечницях, відома і в європейських столицях. — Франц тенор Відаль з Нант застрілює з меліхолої. — 60-літній робітник у Будапешті Тот вдушив свою 78-літню жінку... із задрості.

— 3 кіна. У кіні „Палас“ — „Нерон“; у кіні „Лель“ — „Дон Жуан“ — нека кохання; в „Аполло“ — „Помілюбна ніч“; у „Фатаморгані“ — „Кохання княгині Лляжон“.

— Заборона збірки на українських інвалідів. Як перед тим львівське, так тепер і станіславське воєвідство рескриптом з дня 13. X. п. р. відмовило Українському Красному Товариству опіки над інвалідами у Львові дозволу на переведення прилюдної збірки на українських інвалідів у листопаді ц. р. Кілька літ аряду згадане Товариство переводило осені збірки на інвалідів УГА, і хоча траплялися різні перапоні з боку староств, все-таки жордан падавали з усіх закутки краю. Теперішня заборона є важким ударом для Товариства, яке в цьому році ваялося поступово усталювати місцеві роти для інвалідів УГА, замінюючи періодичні допомоги постійними рентами. Подаючи це до відомо українського громадянства, надіємося, що воно не лишити інвалідів без опіки і допомоги. Наші американські брати теж допоможуть їм у скрутну годину. Віримо, що жертвенність на допомогу колишнім борцям, побитим національної армії через те не припиниться, а вся наша громада дасть цього доказ протягом листопада. Жертви слати на адресу: Українське Красне Т-во опіки над інвалідами, Львів, вул. Рувька 3. II.

— Вечерниці з танцями уладжує „Українська Бесіда“ для своїх членів і гостей ними впровадженні дня 6-го листопада ц. р. в саях при вул. Рутівського 22. Початок о год. 9-й ввечерю.

— Духовна Семінарія у Львові помяле пам'яті Маріяни Шашкевич нападком на його могилі на Личаківським кладовищі в понеділок дня 7. листопада ц. р. о год. 3. попол. В разі дощу панатхда відбудеться о тієї самій годині в семінарській церкві.

— Кушнірська робітня Петра Карпка є при вул. Курковій ч. 11 а. I. пов. на ліво.

## Ратункова акція.

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На вклад книж. ч. 8165 Центр-Банку зложили даліше в золотих:

Евген М. Комаринський Шікаго (Америка) 2 дол., Через Адмін. „Нової Зорі“ у Львові: 1) о. Василь Курлас, Добротвір, збірка ал. 22.90, 2) о. Володимир Пилипчук, Свірж 10, 3) Уряд парохіальний в Тарнаві 35.50, 4) Діти народних шкіл в Боршевці 20.90. Разом 89.30. Антін Мусичкович, учит. Варваринці пов. Струця 5, д-р Михайло Соневинський, Станіславів 10.20, Уряд парохіальний в Олешкові п. Заболотці, збірка в Любківцях 40.45, Учениці дівочої гімназії Річної Школи в Станіславові 60.25. Комітет допомоги українським збігцям в Ужгороді 1000 кч. — 263, Юст. Сохачька, Жежава, п. Заліщики 8, о. Іван Савицький, Росохач, п. Гвоздець, збірка в церкві 15, Дітвора шкільна в Грусятках, п. Стріанска Нові 11.48, Учителі школи в Грусятках 8.52, о. Теофіл Татомір, Кропівник, п. Східниця, збірка 25, Іван Нагірний, 627, Есепу Па, Америка 5 дол., о. декан Михайло Жарський Устрики дол. (через Дністер) 15, о. Васильяне в Жовкві, збірка в церкві 275, д-р Іван Рижий, Городиславичі п. Миколай м. Гали 10, Комітет допомоги на м. Львів, збірка а то: Олександр Онісько

180, Роман Лаврук, Хартанівці 50, на квіт. тир ч. 2. 24.50, на квіт. ч. 3. 15.30, урядовці Дністра 212.35, збірка в селі Зашкові м. Львова 25, Іж. Дмитро Форнальчик в Зашкові 10, Через Адміністрацію „Діла“: Іван Ватран 30 чеськ. к. Іван Качаринський, Гушт 50, збірка в Тячово 165, разом 245 чеськ. к. — 63.70. Українська Накладня в Берліні через книг. ім Шевченка 238.10 дол., В. Мандзюк, Нью-Йорк Цітн. 424, Е. 9. Ст. 10 дол. Шкільні діти в Явирнику Руським п. Ужорч для шкільних дітей дитячих попеню 3.91, П-тао Касперти зі Загнанська через п. Север. Левицького в Кельпах 10, Скад Народної Торговлі в Мостисках, збірка в склепі 13.50, Дмитро Балаким, Тигин 20, Степан Микитка, Львів 10, Микола Галушка, Львів 10, Український Комітет допомоги на Куді після списку 21.30 дол. а то: Іван Сеньків 1, Петро Бойко 0.50, Микола Гандульський 1, Степан Джурич 0.50, Юстін Цимбалівна 1, Михайло Шопак 0.50, Василь Никифорчик 1, Дмитро Отаманюк 1, Данило Косцій 1, Марія Чеханська 0.80, Андрій Коробльовський 0.40, Марія Патер 1, Йосиф Присяжний 1, Франко Бернасевиць 0.20, Йосиф Романчук 0.20, Іван Матишак 0.20, Містер Конє (амер.) 1, Юрко Смач 0.50, Ольга Максимів 0.50, Анна Чемеринська 0.50, Іван Шапівч 0.20, Іван Майтер 0.25, Марія Марчак 1, Сергій Пархоник 0.20, Емілья Фабанкович 0.25, Анна Смолинська 0.20, Марія Гринчук 0.30, Марія Козлова 0.60, Франко Малець 0.35, Тату Левський 0.20, Леонюк Добернік 0.20, Бере Шнайдер 0.50, Микола Нирчак 0.50, Дмитро Малета 0.50, Йосиф. Тумісак 0.20, Лавар Іванович 0.40, Адольф Шраноф 0.45, Федор Гусак 0.15, Енгел Ваньчук 1. — Разом 21.30 доларів. Осип Залевський, Станіславів 5, Іванна Витковичка, Львів 10, Сома Українок в Самборі 45, Уряд парох. Підлуке п. Станіславів, збірка парохіальн 55, Редакція „Української Громади“ Луцьк, збірка громадян 100, о. Омелян Боярський, Новосілка Костюк, п. Королівка 5, о. Теодор Кутний, Родів п. Поморяни, збірка в церкві 55.20, Учительський Збір і уланців прип. учит. Семінара ос. Васильянок в Станіславові 80, о. Денис Нестайко, Вучач, збірка з Вучача і Нагірянки 195, Політ. Комітет допомоги жертвам повені в Бродях 500, Никол Чумак, Камінь Копицький, Полісся 29, Уряд парохіальний Рипляки п. Віктор, збірка по церкві 58.33, о. Тимотей Самбай, Тернопіль, збірка від дітв. укр. дітвочої народи. школи 60, Читальня Прогресу в селі Вілше пов. Володимирський, збірка 104, о. О. Калитич, Головецько, збірка в парохії 40, Параскейя Воронка зі Золотничок 5, о. Григорій Цопла, Гуменець, збірка в церкві 35, Жіноча секція Тов. „Прогресу“ в Журанівці 40, Молодь філії української державної гімназії у Львові, а саме: клас 1, алохиди 15.47, 2. — 85.50, 3а — 22.70, 3 б. — 10, 4 а — 27.20, 4 б. — 13.70, 5 а — 6.90, 5 б. — 27, 6 а. — 30.23, 6 б. — 10.50, 7 а. — 8.50, 7 б. — 18.50, 8 а — 21, 8 б. — 14.50, — разом 268, Члени чит. Прогресу в Рашеві на дітв. д-ра Рос. Полєського, а саме: Посацька Іванна 10, Посацький Лев 7, Полєський Йосиф 5, Гумеюк Данило 5, Русин 5, Калитич 4, Романшич 4, Тисовський 3, Петрушевич 3, Касіян Мих. 2, Касіян Мартин 2, Будацький Волод. 2, Білєцький Колет. 2, Яновичева 2, Світлий Іван 2, Бодієвський Д. 2, Калуський Ст. 1, Фільварків 1, — разом 62 дол. Український Комітет допомоги в Золочеві

300, Через Діло: С. Паламарчук, Перрієр-сюр-Анжелле Франція 10 франків, Український комітет допомоги в пел. кляс. Люксембургі через Грину Ротонного 150 бельгійських франків — вол. 39.70, о. В. Андрухів Липши Дол. п. Борнічів в акафіету 11.63, Філіп Т-ва „Прогресу“ в селі Опаринев, гром. Радивилів, добровільні жертви 12, о. Ол. Руденський, Жежава п. Заліщики, збірка а з громад і від себе 18.70, о. Василь Сапоцький, Прогізна, збірка в громаді 103.15, в того видано на транспорт збірка до Конячинець 25.65, закуплено 25 міліл 57.50, разом 63.15, решту 40 дол. переслано до Центр-Банку, Іван Турчинський Львів 5, Український Комітет допомоги Вижняля п. Куровичі збірка в перші 63, Українські Товариства в Кракові збірка через Мих. Номосельського 75.48, Народилі школа в Домашеві 20, Окружний Відділ Вадиної Помочі учителів в Калущі 25, Допомоговий парохіальний Комітет в Вуську через о. С. Каліневича 28.68, Допомоговий парохіальний Комітет в Вербляках п. Буськ через о. В. Матілевка 80.90, Допомоговий Комітет Мірочне присілок Вербляч через Мих. Шабата 25.16, Зенон Коцабала, Кемпко (Польща) 3, о. Ол. Сорока Камінка Вал. п. Турка 10, о. Павло Лукомський, Рожиче 32.95, Комітет допомоги при чит. „Прогресу“ в Молодзівці п. Отинія 37, Оба учительські збори акад. гімназії та II філії в нагоді призначення дир. Іллі Копорудза 300, Збірка в перші Дмитровичі п. Львів 70.30, Паліва Василь Львів 10, Кульчицька Елеонора Львів 5, Стасюк Івана Марія Роткі Дуже (Польща) 5.

Разом виказано сьогодні 4.440.28 дол. і 276.40 дол. З попередньо виказаними 33.592.07 дол. 2.996 дол., 1.120 чеських корон і 10 нім. марок вложено досі: 38.032.35 золотих, 3.272.40 доларів, 1.120 чеських корон і 10 нім. марок.

Пам'ятайте, що всі збірки на нагробники на могили І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. I. пов. на щадничку книжечку ч. 7910.

.....

## З концертової салі.

Концерт Галі Левицької в Стрию.

Вже другий рік п-а Галі Левицька віддає свою працю в Муз. Інституті в Стрию і як минулого року, так і тепер розпочала шкільний рік великим фортеп'яним концертом, який відбувся дня 20. м. м. Програма концерту складалася з творів Шопена (Соната b-moll), Шуберта (Imogen B-dur), Брамса (Коліскач) і з великого твору Модеста Мусоргського „Картини одної вистави“.

Коли застановитись над виконанням поодиноких точок програми, то годі не правді сказати, які з них вишлись найкраще, бо всі вони під оглядом виконання, як і під оглядом техніки, виказали позашкільний талант і велику техніку піаністки. Наша піаністка дміє справді закониті слухачів і перенести їх в країну Шопенського образу, або викликати в їх душі враження, які переживав композитор, бачучи поодинокі картини акварелі і рисунка архітекта В. Гартмана. Колиш поєднанні звуку останньої картини „Великі Ворота в Київ“, то не було ні одної людини на салі, до якої піаністка не заговорила би своєю могутньою грою і не вказала на ту ніколи не забутий красу нашого великого столичного городи.

Стрияни вдячні п. Левицькій за той великий душевний мир, за ту насолоду, яку вона стільки разів на великих і малих концертах лишала тут по своїх виступах. Вдячність та тимбишля, що п-а Левицька вишлюкла у нас щільний гурт учениць, які з одушевленням обжидали її після цього гарного концерту цвітани. Жаль тільки, що публіки було трохи за мало. В. К.

.....

## 3 нових видань.

Новий Збірник математ.-прир.-лікар. секції Наукового Т-ва ім. Шевченка.

Користуючись з появи нового тому Збірника, бажано відновити доводі поранні звязки, що дучили Наук. Т-во із громадським. Думаю, що редакція радо уділить місця для усіх, хто забажає пей захлок поможити і скріпити.

XXVI-ий том Збірника мат.-прир.-лік. секції є присвячений головні секції д-ров В. Левицькому. Коли будете листуватися цей Збірник, то запам'ятайте, що на 14 аркушах доуку поміщено 16 наукових, по-важних праць, з котрих кожна є поважним вкладом у скарбницю науки. Праці, які мають загальне значіння, друкуються в чужих мовах. У цей спосіб секція не лише легітимує перада світом наші надбання, але також має відразу піддати свої праці передуму і вибаченню осудом європейських учених. В порівнянні до перада військових Збірників, останній є багатіший, бо обіймає майже всі ділянки природ.-мат. наук. Є він також більш суворий змістом, бо всі праці є оригінальні — а не копійчасті-реферуючого характеру.

Перша стаття д-ра І. Раковського „З нагоди тижняття“, що є новітнім



**Знамі з своєї доброти і чистоти вибери** у ти: Чоловіки деспотизму, смітників! **Для вибагливих смаків** першорядні чорногидати-кож великий вибір знаменитих карамелів **Як спеціальність** лінійними павками португальської Чорної д. С. 14570300 для купівлі неможливо ідентифікувати

З друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів, Ринок № 1.

З друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів, Ринок ч. 10.